

Univerzitet u Sarajevu – Pravni fakultet

Naučno nastavnom vijeću

Pravnog fakulteta

Sarajevo, 05.03.2021. godine

Predmet: Izvještaj o evaluaciji nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija u zimskom semestru 2020/21. godine

U skladu sa Odlukom o postupku provođenja evaluacije nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija i odredbama Pravilnika o studentskoj evaluaciji rada akademskog osoblja i uspješnosti realizacije nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu, Dekanesa Fakulteta, zajedno sa Predsjednicom Odbora za osiguranje kvaliteta Naučno nastavnom vijeću upućuje Izvještaj o evaluaciji nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija u zimskom semestru 2020/21. godine.

Prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić, Dekanesa

Doc. dr. Darja Softić Kadenić, LL.M. (Graz),

Predsjednica Odbora za osiguranje kvaliteta

Univerzitet u Sarajevu - Pravni fakultet
Odbor za osiguranje kvaliteta

Sarajevo, 02.03.2021. godine

Dekanesi Pravnog fakulteta

Predmet: ***Izvještaj o evaluaciji nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija u zimskom semestru akademske 2020./2021. godine***

1. Uvodne napomene

Nastavne aktivnosti tokom zimskog semestra akademske 2020/21. godine su se odvijale u neredovnim okolnostima izazvanim pandemijom korona virusa, te su u potpunosti, na svim studijskim godinama I ciklusa i svim smjerovima II ciklusa, izvedene online. U ljetnom semestru 2019/20. , kada je prvi put cijeli Univerzitet prešao na online režim izvođenja nastave, Odbor za Upravljanje kvalitetom Univerziteta izradio je i dostavio anketni upitnik organizacionim i podorganizacionim jedinicama, u cilju evaluacije online nastave, kako je definisano članom 6. Pravilnika o studentskoj evaluaciji rada akademskog osoblja i uspješnosti realizacije nastavnih planova i programa. S obzirom da se okolnosti nisu promijenile, Odbor za osiguranje kvaliteta je na elektronskoj sjednici održanoj 13.01.2021. usvojio odluku da se evaluacija provede upotrebom istog upitnika sa minimalnim prilagodbama prema potrebama Pravnog fakulteta.

U skladu sa članom 122. Zakona o visokom obrazovanju KS (Sl. n. KS 33/17) anonimna evaluacija je na Pravnom fakultetu provedena od 23.-29.01.2021. godine online preko platforme MS Teams, na način da su na svim predmetima koji se izvode na I i II ciklusu studija objavljeni linkovi preko kojih su studenti i studentice koji slušaju dati predmet u zimskom semestru pristupali anketnom upitniku. Kao već u ljetnom semestru prošle akademske godine, anketa je provedena po predmetima u odnosu na sve nastavnike i saradnike koji učestvuju u izvođenju nastave, a ne za svakog nastavnika/saradnika pojedinačno, usljed tehničkih ograničenja. Pri tome su pojedina pitanja u okviru upitnika koji se odnosio na predmet bila formulirana na način da se zahtijevao poseban odgovor u odnosu na predavanja i u odnosu na vježbe.

U nastavku izvještaja će biti izložene informacije o sadržaju ankete (2.), Informacije o broju anketiranih studenata_ica i postupku provođenja ankete (3.), i bit će dati zaključci Odbora o osiguranju kvaliteta o provedenoj evaluacija kvalitete nastavnog procesa na I i II ciklusu studija (4.).

2. Informacije o sadržaju ankete

Sadržaj ankete koja se koristila u postupku studentske evaluacije online nastavnog procesa za zimski semestar akademske 2020/21. godine koncipiran je tako da su studenti/ce odgovarali na sljedeća pitanja, zaokružujući jedan od ponuđenih odgovora, pri čemu je uz svaki odgovor studetnima/cama bila ostavljena mogućnost ostavljanja dodatnih kometara:

(1) Da li se na predmetu izvode online predavanja i vježbe?

- Da, skladu sa izvedbenim planom i programom
 Ne izvode

(Molimo da, ukoliko znate, nevedete razloge nepokretanja *online* nastave)

(2) Da li je nastavnik/saradnik učinio dostupnim u elektronskoj formi nastavne materijale za *online* nastavu?

- Da
 Djelimično
 Ne

Komentar:

(3) Da li su Vam raspoloživi e-materijali korisni u procesu savladavanja gradiva?

- Da
 Djelimično
 Ne

Komentar:

(Molimo navedite sugestije za unapređenje kvaliteta e-materijala.)

(4) Da li je nastavnik/saradnik dostupan za konsultacije?

- DA, putem e-maila.
 DA, postoje termini *online* konsultacija ili se oni mogu dogovoriti putem emaila
 Ne

(5) Da li postoje tehnički problemi tokom izvođenja nastave:

- DA
 DJELIMIČNO
 NE

Komentar:

(Molimo da navedete tehničke probleme, npr. nedovoljna brzina internet veze, slab kvalitet računara, itd.)

(6) Koliko ste u prisustvovali *online* nastavi?

- manje od 50%
 između 50 i 70%
 više od 70% nastave

Komentar:

(Molimo navedite razloge Vašeg odsustva sa *online* nastave, npr. nedostatak tehničkih sredstava, loša internet veza, itd.)

(7) Smatrate li adekvatnim *online* provjere znanja za ovaj predmet?

- DA
 NE

Komentar:

(Molimo komentarišite Vaše odgovore, opišite svoja iskustva, dajte preporuke za unapređenje)

(8) Kako biste ocjenili, ocjenom na skali od 1 do 5 (1-najlošije, 5-najbolje), uspješnost organizacije *online* nastave?

a) PREDAVANJA

- 1
 2
 3
 4
 5

Komentar:

b) VJEŽBE

- 1
 2
 3
 4
 5

Komentar:

(9) Jesu li Vaša iskustva generalno pozitivna, i smatrate da bi u redovnim okolnostima preporučili *online* način izvođenja nastave u slučajevima nadoknade nastave, kraćeg službenog odsustva nastavnika/saradnika itd.?

- DA
 NE

Na kraju ankete su studenti/ce pozvani da navedu komentare, primjedbe i sugestije za koje smatraju da mogu pomoći kvalitetnijoj provedbi *online* nastave, a nisu obuhvaćeni gore navedenim pitanjima i komentarima.

3. Informacije o broju anketiranih studenata_ica i postupku provođenja ankete

Edin Hastor, IT podrška na Fakultetu je, prema uputama Predsjednice Odbora za osiguranje kvaliteta Fakulteta doc. dr. Darje Softić Kadenić i uz konsultacije Prodekana za nastavu doc. dr. Midhata Izmirlije, formirao linkove za pristup anketi za sve predmete zimskog semestra na svakoj studijskoj godini I ciklusa studija i za sve predmete na smjerovima II ciklusa studija. Ti linkovi su ispred Odbora za osiguranje kvaliteta dostavljeni odgovornim nastavnicima uz upute da iste postavljaju na odgovarajuće Teamove preko kojih studenti pristupaju online predavanjima na datom predmetu i poziv studentima da pristupe popunjavanju ankete za svaki predmet.

Po okončanju ankete, rezultati su dostavljeni predsjednici Odbora za osiguranje kvaliteta od strane Edina Hastora u obliku excel tabele za svaku studijsku godinu I ciklusa odnosno smjer II ciklusa studija. Odbor za osiguranje kvaliteta je na sjednici održanoj 10.02.2021. analizirao dostavljene rezultate i na osnovu toga sačinio ovaj izvještaj.

Broj studenata/ica koji je pristupio anketiranju ukupno i po pojedinim predmetima u zimskom semestru I i II ciklus studija akademske 2020./21. godine

Ukupno je popunjeno 1138 anketnih listića, od toga 1010 na I ciklusu, od čega 167 na I. godini, 155 na II. godini, 375 na III. godini i 313 na IV. godini studija. Na II ciklusu popunjeno je 128 anketnih listića.

I CIKLUS

I GODINA

Naziv predmeta:	Odgovorni nastavnik_ca:	Broj studenata/ica koji su pristupili anketi
Uvod u nauku o državi i pravu (p+v)	Prof. Dr Jasna Bakšić Muftić/ Doc. Dr Midhat Izmirlija/ Doc. Dr Damir Banović	28

Ekonomске osnove države i prava (p+v)	Prof. dr Amina Nikolajev/ Stručna saradnica Lejla Ramić, MA	32
Rimsko pravo I (p+v)	Prof. dr Zdravko Lučić/Asst Mirza Hebib, MA	42
Komparativna pravna historija (p+v)	Prof. dr Fikret Karčić/Prof. dr Edin Halapić/Doc. dr. Ehlimana Memišević, Asst. Amila Svraka Imamović, MA	30
Historija države BiH (p+v)	Prof. dr Enes Durmišević/Doc. dr Mehmed Bečić, Ss Tahir Herenda, MA	35

II GODINA

Naziv predmeta:	Odgovorni nastavnik_ca:	Broj studenata/ica koji su pristupili anketi
Ustavno pravo I (P+V)	Doc. Dr Lejla Balić	29
Krivično pravo I (p+v)	Prof. dr Borislav Petrović, Prof. dr. Amila Ferhatović, Asst. Kanita Prušćanović, MA	38
Uvod u građansko pravo (p+v)	Prof. dr. Meliha Povlakić/Doc. dr. Darja Softić Kadenić, V.asst. Selma Mezetović Međić, Mjur (Oxon), Ss Nasir Muftić, LL.M.	35
Porodično pravo I (P+V)	Prof. dr. Džamna Duman	27
Pravo privrednog sistema (p+v)	Prof. dr. Kanita Imamović-Čizmić, Ss Lejla Ramić, MA	26

III GODINA

Naziv predmeta:	Odgovorni nastavnik_ca:	Broj studenata/ica koji su pristupili anketi
Međunarodno javno pravo I (p+v)	Prof. dr Nežla Borić/Asst Damir Muminović, MA	54
Radno pravo (p+v)	Prof. Dr Jasminka Gradašević Sijerčić, Prof. dr. Mehmed Hadžić	70
Finansije i finansijsko pravo (p+v)	Prof. dr Edina Sudžuka	60
Krivično procesno pravo I (p+v)	Prof. dr Hajrija Sijerčić Čolić/Doc. dr. Vildana Pleh/Asst. Ena Gotovuša, MA	81
Obligaciono pravo I (p+v)	Prof. dr. Abedin Bikić, prof. dr. Almedina Šabić Učanbarlić	60
Osnovi prava EU (p)	Prof. dr. Nežla Borić/prof. emeritus Nevenko Misita	50

IV GODINA

Naziv predmeta:	Odgovorni nastavnik_ca:	Broj studenata/ica koji su pristupili anketi
Filozofija prava (p+v)	Prof. Dr Jasna Bakšić Muftić/Doc. dr Midhat Izmirlija/Doc. dr Damir Banović	43
Upravno pravo I (p+v)	Prof. Dr Enver Ajanović, Ss Harun Išerić, MA	29

Međunarodno privatno pravo I (p+v)	Prof. dr. Edin Muminović	42
Međunarodno finansijsko pravo	Prof. dr Edina Sudžuka	38
Pravo privrednih društava (p+v)	Prof. dr Zinka Grbo	63
Gradansko procesno pravo I (p+v)	Prof. dr. Sanjin Omanović/Ss Anisa Ruhotina, MA	41
Osnovi prava intelektualnog vlasništva (p+v)	Prof. Dr Iza Razija Mešević	57

II CIKLUS

Naziv predmeta:	Odgovorni nastavnik_ca:	Broj studenata koji su pristupili anketi
Metodologija istraživanja (zajednički obavezni predmet studija)	Doc. Dr Amila Ždralović	31

PRAVNO-EKONOMSKI SMJER

Naziv predmeta:	Odgovorni nastavnik_ca:	Broj studenata/ica koji su pristupili anketi
Pravo i politika konkurencije	Prof. dr Kanita Imamović-Čizmić	10
Pravo tržišta vrijednosnih papira	Prof. dr Kanita Imamović-Čizmić	2
Pravo na razvoj – izabrane teme	Prof. dr Amina Nikolajev	3
Ekonomске funkcije države	Prof. dr Amina Nikolajev	12
Budžetsko pravo	Prof. dr. Edina Sudžuka	4

DRŽAVNO -PRAVNI SMJER

Naziv predmeta:	Odgovorni nastavnik_ca:	Broj studenata/ica koji su pristupili anketi
Teorija države	Prof. dr Jasna Bakšić-Muftić, doc. dr Midhat Izmirlija, doc. dr Damir Banović	5
Država i suverenitet	Prof. dr Jasna Bakšić-Muftić, doc. dr Midhat Izmirlija, doc. dr Damir Banović	2
Mehanizmi zaštite ljudskih prava	Prof. dr Jasna Bakšić-Muftić, doc. dr Midhat Izmirlija, doc. dr Damir Banović	2
Pravo i identitet	Prof. dr Jasna Bakšić-Muftić, doc. dr Midhat Izmirlija, doc. dr Damir Banović	1
Sistem ljudskih prava	Prof. dr Jasna Bakšić-Muftić, doc. dr Midhat Izmirlija, doc. dr Damir Banović	5

SMJER: KRIVIČNO-PRAVNI

Naziv predmeta:	Odgovorni nastavnik_ca:	Broj studenata/ica koji su pristupili anketi
Organizirani kriminal	Prof. dr. Borislav Petrović	6
Oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom	Prof. dr. Amila Ferhatović	8
Krivično pravna zaštita ljudskih prava u EU	Doc. dr. Vildana Pleh	3
Metodika istraživanja privrednog kriminala	Prof. dr. Borislav Petrović	2
Prošireno oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom	Prof. dr. Amila Ferhatović	2

KOMPARATIVNO-PRAVNI SMJER

Naziv predmeta:	Odgovorni nastavnik_ca:	Broj studenata/ica koji su pristupili anketi
Ius commune	Prof. dr Zdravko Lučić	0
Razvoj pravne kulture u BiH	Doc. dr Mehmed Bečić	4
Svjetske pravne kulture	Prof. dr Fikret Karčić	7
Rimsko pravna kultura	Prof. dr. Zdravko Lučić/Doc. dr. Mehmed Bečić/Doc. dr. Ehlimana Memišević	4

SMJER: GRADANSKO PRAVO

Naziv predmeta:	Odgovorni nastavnik_ca:	Broj studenata/ica koji su pristupili anketi
Pravni režim nekretnina, ustanove parničnog postupka	Prof. dr. Meliha Povlakić, prof. dr. Sanjin Omanović	4
Moderni obligacioni i potrošački ugovori	Prof. dr. Abedin Bikić/prof. dr. Almedina Šabić Učanbarlić	1
Planiranje imovinske sukcesije: nasljednopravni i drugi instrumenti	Doc. dr. Darja Softić Kadenić	4
EU Pravo intelektualnog vlasništva	Prof. dr. Iza Razija Mešević	5
Porodično pravo izabrane teme	Prof. dr. Džamna Duman	1

4. Generalna ocjena kvalitete nastavnog procesa na I i II ciklusu studija

Na osnovu analize rezultata evaluacije nastavnog procesa na I i II ciklusu studija, Odbor za osiguranje kvaliteta konstatira da je evaluacija provedena izrazito uspješno. Samo na jednom predmetu na II ciklusu studija ni jedan student/ica nije pristupio anketi. Za svih ostalih 47 predmeta koji su se izvodili u zimskom semestru studenti/ce su pristupili popunjavanju ankete.

Odbor za osiguranje kvaliteta konstatuje izrazito povećanje broja popunjenih anketnih upitnika u odnosu na prethodno anketiranje u ljetnom semestru 2019/20., kada je popunjeno ukupno 322 anketna listića. Taj broj je u zimskom semestru 2020.21. gotovo četiri puta veći, što govori u prilog velike reprezentativnosti provedene ankete i dobijenih rezultata. Uočljivo je da je veći broj anketnih listića popunjen na višim godinama studija, što odražava i trenutni broj studenata po godinama studiranja. Moguće je da je velikom broju popunjenih anketa doprinijela i odluka da se linkovi za pristup anketi objave u okviru timova formiranih za pojedinačne predmete. Ovakvim postupanjem se postiglo da su pristup anketi imali samo studenti/ice koji su upisani na odgovarajuću studijsku godinu i slušali upravo te predmete. Drugim riječima, spriječeno je da nastavu i nastavnike i saradnike koji sudjeluju u izvođenju nastave evaluiraju studenti/ice koji nisu slušali date predmete u zimskom semestru, pa se i iz tog razloga dobijeni rezultati mogu smatrati stvarnim odrazom mišljenja studenata/ica.

Iz ukupnosti odgovora koje su studenti/ice dali na postavljena pitanja proizlazi da su studenti/ice generalno vrlo zadovoljni načinom izvođenja online nastave na svim predmetima zimskog semestra akademske 2020/21. godine. Većina njih procjenjuje da su pohađali 70% i više nastavnih aktivnosti. Na svim predmetima su studenti/ice odgovorili da su se predavanja održavala prema planu i programu. Isti odgovor su studenti/ice dali za vježbe na svim godinama studija. Jedini izuzetak su vježbe na predmetu Međunarodno privatno pravo, gdje je jedan broj studenata odgovorio da vježbe u jednom dijelu semestra nisu izvođene prema planu i programu. Iz studentskih odgovora također proizlazi da su predmetni nastavnici i saradnici bili pristupačni za konsultacije putem emaila ili uživo preko videolinka, te da su studentima/icama stavili na raspolaganje adekvatne materijale u elektronskom obliku. Većina studenata/ica smatra online nastavu uspješnim i primjerenim oblikom izvođenja nastave i za neke buduće situacije. Iz komentara proizlazi da studenti cijene uloženi trud i napor nastavnika i saradnika da online nastavu izvedu na kvalitetan način. I u pogledu online provjera znanja studenti/ice u velikom broju imaju pozitivno iskustvo i većina ovaj način provjere znanja smatra adekvatnim. Primjedbe koje su iznesene se u pravilu odnose na dužinu trajanja provjere znanja. Te komentare treba ozbiljno razmotriti i trajanje ispita prilagoditi.

Studenti/ice u pogledu tehničkih poteškoća najčešće navode lošu Internet konekciju.

Iz ocjena danih na skali od 0-5 pomoću koje su studenti/ice ocjenjivali uspješnost provedene online nastave proizlaze izuzetno visoke prosječne ocjene koje prema godinama studija odnosno smjerovima na drugom ciklusu iznose:

I ciklus:

I godina: Prosječna ocjena uspješnosti izvedenih predavanja: 4,44, Prosječna ocjena uspješnosti izvedenih vježbi: 4,40.

II godina: Prosječna ocjena uspješnosti izvedenih predavanja: 4,30, Prosječna ocjena uspješnosti izvedenih vježbi: 4,21.

III. godina: Prosječna ocjena uspješnosti izvedenih predavanja: 4,60, Prosječna ocjena uspješnosti izvedenih vježbi: 4,60.

IV godina: Prosječna ocjena uspješnosti izvedenih predavanja: 4,70, Prosječna ocjena uspješnosti izvedenih vježbi: 4,70.

II ciklus:

Katedra za državno i međunarodno javno pravo: Prosječna ocjena 4,73

Katedra građanskog prava: Prosječna ocjena 4,80

Katedra krivičnog prava: Prosječna ocjena 4,85

Katedra pravno-ekonomskih nauka: Prosječna ocjena 4,93

Katedra za pravnu historiju i komparativno pravo: 4,46.

Zajednički predmet svih studenata II ciklusa: Metodologija istraživanja, 4,74.

Ukupna prosječna ocjena studenata za uspješnost provedene online nastave na svim predmetima na I i II ciklusu studija u zimskom semestru 2020/21. godine je 4,64.

To je jasan pokazatelj da su anketirani studenti/ice zadovoljni kako se Pravni fakultet suočio sa izazovima i realizirao proces nastave i provjere znanja u potpunosti online, što je za svaku pohvalu. Sigurno je da ima prostora za dodatno unapređenje kvaliteta online nastave i postizanje većeg stepena interakcije sa studentima/cama, čemu bi doprinijela dodatna edukacija akademskog osoblja, na čemu se na Univerzitetu u posljednje vrijeme i radi kroz tzv. praksoteku.

Odbor za osiguranje kvaliteta na Pravnom Fakultetu Univerziteta u Sarajevu

1. Doc. dr. Darja Softić Kadenić, predsjednica

2. prof.dr Zdravko Lučić, član

3. prof.dr Amila Ferhatović, članica

4. stručna saradnica Lejla Ramić, MA iur., članica

5. stručni suradnik Harun Išerić, MA iur., član

6. Faruk Dević (USP), član